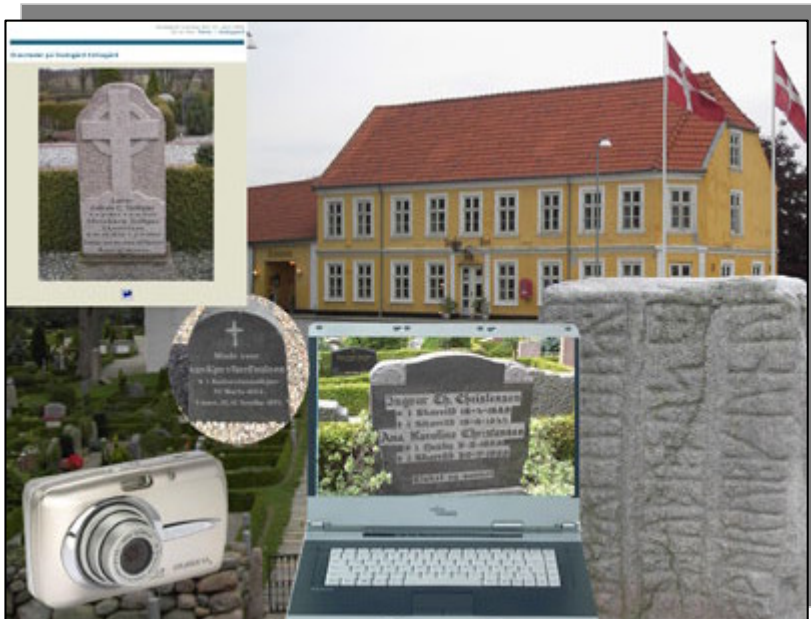

Sådan får du en kirkegård på nettet i DKI-modellen!

Vi beskriver ret detaljeret, hvordan du kommer fra dit regneark med informationer fra gravsten til en hjemmeside, hvor du har en kirkegård, hvor dine gæster kan søge på afdødes navn og få vist informationer fra gravstenen og også kan se/hente billedet.

Vi ved, det kan virke svært. Derfor har vi inddelt det i otte faser.

Hver fase består af en række konkrete "ting", du skal gøre, eller sagt anderledes "handling" du skal foretage". Hvis noget går galt, går du tilbage til den foregående fase og prøver igen.

Der er intet, der kan gå galt, bare du altid bevarer et eksemplar af dit originale regneark, og et eksemplar af dine originale billeder. Det er en god idé at starte med at gemme dit originale regneark, og et eksemplar af dine originale billeder på et USB stik, en Cd-rom eller lignende.

Vejledningen er (med succes) afprøvet af Tage Jensen fra Albertslund. Resultatet af Tages arbejde finder du her: <http://www.onkeltage.dk/Krkgrd/nro1/index.php>

Kort om de otte faser - en læsevejledning

- ✚ I 0. fase introducerer vi det hele og fortæller om de forudsætninger, vi skriver ud fra.
- ✚ I 1. fase skriver vi lidt om det at taste informationerne fra gravstenene ind i et regneark.
- ✚ I 2. fase beskriver, hvordan du omdanner dit regneark til data, der kan bruges i en database.
- ✚ I 3. fase opretter du tabeller i MySQL og fylder dine data ind i tabellerne.
- ✚ I 4. fase er lidt speciel, for her skaber du selv data til en tabel ud fra de andre tabeller, du har lavet.
- ✚ I 5. fase er du i klar til at lave det, dine brugere får at se: din hjemmeside med kirkegården. Det er **vigtigt**, at du er klar over, at vi ikke laver din hjemmesides udseende for dig. Det skal du selv gøre. Vi beskriver udelukkende, hvordan du får det til at fungere.
- ✚ I 6. fase får du lidt tips & tricks til at gøre dine billeder mindre på en nem måde
- ✚ I 7. fase sender du det hele ud på nettet med et program, der kan transportere filer fra din pc til din hjemmeside
- ✚ I 8. fase ønsker vi dig hjerteligt tillykke, fordi det lykkedes for dig!

Vi bruger nogle forskellige programmer, som du måske ikke har endnu - men de er alle gennemtestet og afprøvet af mange dygtige brugere på Internettet, og de er alle gratis. Derfor tør vi anbefale dem til dig.

Det drejer sig om:

- + en editor: <http://www.crimsoneditor.com/>
- + et billedbehandlingsprogram: [IrfanView](#)
- + et FTP-program: [FileZilla](#).

0. fase: Omdan regneark til tabeller og forbered hjemmeside

Hvis du følger vejledningen, vil vi mene, du ender med en kirkegård på Internettet. Du skal læse hele vejledningen, inden du går i gang.

Vi beskriver den model, vi bruger, som vi har lært af Per Agerbæk; det kan selvfølgelig også gøres anderledes, men det kan vi ikke hjælpe med.

Vejledningen er hjælp og inspiration til dit arbejde, *ikke* et kursus i php og MySQL, og *ikke* et kursus i at lave hjemmesider. Men kan du gennemføre de faser, der er beskrevet i dette dokument, er det ingen sag, at lave den sidste del (som primært er den forside, brugeren kommer til, når vedkommende klikker på dit link i [Dansk KirkegårdsIndex](#), DKI)

Forudsætninger:

1. Din udbyder tilbyder PHP og MySQL og du kan oprette forbindelse til phpMyAdmin på dit webhotel.
2. Som model er brugt en kirkegård fra Brande. Du skifter navnet Brande ud med dit sogn.
3. Vi navngiver tabellerne i databasen med de fire første bogstaver af sognets navn - men *aldrig æ, ø og å* i tabelnavne og filnavne! Hvis du har fx Højby kan tabellerne i stedet blive til fx hoej.
4. I MySQL skal du ende med tre tabeller:
  - a. branperson (information om personerne)
  - b. branperson_og_pics (personer og billeder er koblet sammen)
  - c. branpics (links)
5. Gem filerne efterhånden som du arbejder dig gennem de forskellige faser. Det er lettere at gå et skridt tilbage end at skulle helt tilbage til det grundlæggende regneark.
6. Du viser ikke informationer/sten, hvis dødsfaldet er mindre end 10 år gammelt.

1. fase: Indtaste informationen fra stenene i et regneark

Du opretter et regneark med syv kolonner. Det kan fx se sådan ud:

A	B	C	D	E	F	G
Nr.	Navn	Født den	Fødested	Dødsdato	Dødssted	Billednr.
1	Hans Peter Jensen Hansen	1842-12-22	Hørby	1928-02-31	Undløse	1234
2	Mary Nielsen	1945-05-07	Brande	2006-11-18	Thyregod	9876
3	Jens Nielsen	1985-00-00		2005-00-00		9876
4	Hans Hansen			1912-00-00		9877

Du behøver ikke selv skrive noget i kolonne A. Når du er færdig med hele kirkegården, kan du få Excel til at sætte disse numre på. Det gør du ved at skrive 1 ved den første person og 2 ved den næste. Så markerer du blot 1-tallet og 2-tallet, og trækker i det lille fyldhåndtag, til der står et nummer ved alle personerne.

Kolonnerne med datoer er specielle. Dem skal du formatere som tekst. Marker hele kolonnen og tryk på CTRL 1 og vælg tekst. Det er *meget* vigtigt, at datoerne i dit regneark ser ud præcist, som vi har vist det her - *også* når du kigger i formellinien i Excel. Hvis de ser anderledes ud, kan de ikke indlæses i din database.

Billednr.: Dit kamera vil tildele hvert billede et nummer. Det er dette, du skal skrive i kolonnen billednummer. Som det er vist i eksemplet, kan der være flere personer, der får samme billednummer. Det er helt OK.

Kald regnearket fx brande.xls

Nyt trick – pr 3. april 2007:

Det har vist sig, at det kan drille at danne sql-filen fordi der typisk mangler oplysninger på stenene om fødested og dødssted. Jeg har fundet dette trick til at afhjælpe det:

1. marker alle rækkerne i regnearket
2. sorter efter fødested så du får alle de blanke fødesteds-felter til at stå samlet enten øverst eller nederst.
3. skriv ordet blank i cellerne – husk du kan kopiere
4. marker igen alle rækkerne
5. sorter nu efter dødssted og nu skriver du ordet blank i alle cellerne, hvor der mangler dødssted
6. marker igen alle rækker og sorter efter Nr. (din kolonne A). Nu er alle personerne på deres rette plads igen, og nu stå der noget i alle stedfelterne. Vi fjerner ordet blank senere.

2. fase: Forbered til import i databasen

Markér kolonne A-F. Kopier informationerne til et nyt regneark. Gem dette regneark som en CSV-fil fx brandeperson.csv

Nr.	Billednr.	
1	1234	Gå tilbage til regnearket brande.xls og marker nu først kolonne A, og kopier indholdet af kolonnen til et nyt regneark. Marker kolonne G og kopier kolonnens indhold ind ved siden af den første kolonne. Det skal se ud som på billedet. Nu har vi fortalt databasen, at person nummer 1 finder vi på billede 1234 osv. Dette regneark gemmer du som fx brandeperson_og_pics.csv.
2	9876	
3	9876	
4	9877	

Nu har du to csv-filer nemlig brandeperson.csv og brandeperson_og_pics.csv. Disse to filer skal du bruge til at indlæse dine data i din database.

Csv betyder "adskilt med komma" på engelsk. Vi plejer at bruge Crimson som editor til det næste trin. Crimson er gratis og kan alt det, vi behøver. Du finder Crimson her:

<http://www.crimsoneditor.com/>.

Lav branperson til en sql-fil

Når du har hentet Crimson, åbner du brandeperson.csv med Crimson. Du vil se noget, der ligner dette:

```
Nr.;Navn;Født den;Fødested;Dødsdato;Dødssted  
1;Hans Peter Jensen Hansen;1842-12-22;Hørby;1928-02-31;Undløse  
2;Mary Nielsen;1945-05-07;Brande;2006-11-18;Thyregod  
3;Jens Nielsen;1985-00-00;;2005-00-00;  
4;Hans Hansen;;;1912-00-00;
```

Der, hvor Excel begynder på en ny celle i regnearket, har vi nu i stedet et ; (altså: semikolon).

1. Slet den øverste linie med " Nr.;Navn;Født den;Fødested;Dødsdato;Dødssted"
2. Tryk CTRL H og vælg den lille pil, der peger mod højre i 'Find what'. Vælg 'Beginning of line'. I feltet 'Replace with' skriver du `INSERT INTO branperson VALUES ( '`
3. Sæt flueben nede i 'Regular expression'
4. Klik på 'Replace all'

Nu vil dine rækker se sådan ud:

```
INSERT INTO branperson VALUES ('1;Hans Peter Jensen Hansen;1842-12-22;Hørby;1928-02-31;Undløse  
INSERT INTO branperson VALUES ('2;Mary Nielsen;1945-05-07;Brande;2006-11-18;Thyregod  
INSERT INTO branperson VALUES ('3;Jens Nielsen;1985-00-00;;2005-00-00;  
INSERT INTO branperson VALUES ('4;Hans Hansen;;;1912-00-00;
```

1. Tryk igen CTRL H, så du får startet en søg og erstat
2. I 'Find what' skriver du ; (altså: semikolon)
3. I feltet 'Replace with' skriver du ', ' (altså: pling komma mellemrum pling)
4. Hvis der er flueben i 'Regular expression', skal det fjernes.
5. 'Replace all'
6. Nu er alle dine semikoloner væk.
7. Tryk CTRL H og vælg den lille pil, der peger mod højre i 'Find what'. Vælg 'End of line'. I feltet 'Replace with' skriver du '); (altså: pling slutparentes semikolon)
8. Sæt flueben i 'Regular expression'
9. Klik på "'Replace all'

Nu vil rækkerne se sådan ud:

```
INSERT INTO branperson VALUES ('1', 'Hans Peter Jensen Hansen', '1842-12-22', 'Hørby', '1928-02-31', 'Undløse');  
INSERT INTO branperson VALUES ('2', 'Mary Nielsen', '1945-05-07', 'Brande', '2006-11-18', 'Thyregod');  
INSERT INTO branperson VALUES ('3', 'Jens Nielsen', '1985-00-00', '', '2005-00-00', '', '');  
INSERT INTO branperson VALUES ('4', 'Hans Hansen', '', '', '1912-00-00');
```

Gem filen som brandeperson.sql. Du skal sikkert lige slette den nederste linie, der ikke rummer informationer om personer, men alene har: `INSERT INTO branperson VALUES ( ' )`;

Nu er rækkerne klar til at blive indlæst i din MySQL-database. De kommer til at ligge i tabellen, der hedder branperson.

I SQL-filen startes hver række med information om, hvad databasen skal gøre (den skal indsætte i tabellen, vi kalder branperson). Værdierne, der skal indsættes, er alle omkranset af enkelt anførselstegn (' = pling). Listen af værdier, der skal indsættes, er omkranset af (og). Hver række afsluttes med et semikolon. Når rækker ser sådan ud, er de klar til at blive læst ind i databasen. Denne viden gælder alle dine tabeller, og du vil få brug for det igen ved næste tabel.

Lav brandeperson_og_pics.csv til en sql-fil

1. Åbn med Crimson filen brandeperson_og_pics.csv
2. Ved at følge opskriften ovenfor med at lave søg og erstat, skal du skabe rækker, der ser sådan ud:
3. `INSERT INTO branperson_og_pics VALUES ('1', '1234');` osv., hvor første ciffer er personens nummer og andet ciffer er billedets nummer.
4. Gem filen som branperson_og_pics.sql – og tjek om sidste linie skal slettes, da den ikke rummer information om billeder.
5. Den er nu klar til at blive indlæst i databasen i tabellen branperson_og_pics

3. fase: Opret tabellerne i MySQL på dit webhotel

Du er nu klar med indholdet til de to første tabeller – nu skal du oprette et sted at placere dette indhold. Det sker i tabeller i din MySQL-database på dit webhotel. Du opretter tabellerne ved at skrive i dit sql-vindue. SQL-vinduet ser sådan ud, og du skal slette den tekst, der står i forvejen:

Tabellen branperson

```
CREATE TABLE branperson (  
ID int (5) NOT NULL auto_increment,  
navn tinytext,  
born date default NULL,  
born_place tinytext,  
death date default NULL,  
death_place tinytext,  
PRIMARY KEY (ID)  
);
```

Tryk udfør. Du får besked om, at tabellen er oprettet. Du har nu oprettet en tabel med seks felter. Tabellen kan rumme de første seks felter fra dit regneark. Felterne har engelske navne for at undgå æ, ø, og å.

Nu skal du have fyldt indholdet af din sql-fil ind i tabellens felter.

1. Åbn fil branperson.sql. Markér det hele med CTRL A, kopier med CTRL C.

2. Gå ind i dit sql-vindue og tryk CTRL V. Nu vises filens indhold i sql-vinduet
3. Tryk udfør. Du vil få en besked om, hvor mange rækker, der er udført.
4. Hvis du klikker på fanebladet 'Vis' vil du se, dine rækker er sat pænt ind i tabellens felter.

Hvis du fulgte tricket med at skrive ordet blank i de tomme fødesteds- og dødsstedsfelter, skal vi nu have fjernet ordet igen. Du gør sådan:

I dit SQL-vindue skriver du:

```
UPDATE branperson  
SET born_place = '&nbsp;';  
WHERE born_place = 'blank';
```

Nu har du erstattet alle forekomster af ordet blank med en HTML-kode, der sætter et mellemrum. Hvis du viser dine data i tabeller, sikrer koden at det ser pænt ud, og at der er lige mange celler ved alle personer.   betyder: "no break space" altså ikke linieskift men et blanktegn.

Vi skal også have fjernet alle forekomster af ordet i dødssted. Du gør sådan:

```
UPDATE branperson  
SET death_place = '&nbsp;';  
WHERE death_place = 'blank';
```

Tabellen branperson_og_pics

Opret tabellen med denne kommando, så der bliver et felt til personens nummer og et til billednummeret:

```
CREATE TABLE branperson_og_pics (  
  person int(11) NOT NULL default '0',  
  pict int(11) NOT NULL default '0',  
  PRIMARY KEY (person, pict)  
);
```

Gennemfør trinnene 1-4 ovenfor igen, denne gang med filen brandeperson_og_pics.csv.

Tillykke - Hent en kop kaffe, og tag en pause! Du er nu rigtig langt; du har tabellen med personerne og du har tabellen, hvor der for hver person står hvilket billede, der hører til vedkommende. Vi mangler at lave én tabel: den der rummer link fra person til billede. Den opretter vi i næste fase.

4. fase: tabellen branpics

Skab data til tabellen branpics

Tabellen bruges til at skabe det link, der vises ved hver person; når man klikker på linket, får man vist et billede af den *rigtige* gravsten. Udfordringen er at få lavet en liste over billednumrene, hvor hvert billednummer kun findes én gang.

Du gør sådan:

1. Gå til dit sql-vindue og skriv `SELECT DISTINCT pict FROM branperson_og_pics`;
2. Du får en liste af unikke billednumre, dvs. hvert nummer optræder kun én gang.
3. Tryk på den nederste mulighed for eksport – se billedet herover
4. I næste skærbillede sætter du mærke ud for muligheden Microsoft Excel 2000 og trykker udfør.
5. Du havner i Excel, hvor kolonne A nu rummer alle dine billednumre.
6. Kopier hele kolonnen A og indsæt indholdet i kolonne C
7. I kolonne B skriver du stien til det sted på dit webhotel, hvor billederne ligger/kommer til at ligge. Jeg gør altid det, at jeg opretter en mappe, der hedder fx brande og i den mappe ligger en mappe, der hedder pics. I mappen pics lægger jeg alle billederne. Hvis du gør noget tilsvarende, skal der i kolonne B stå følgende: `/brande/pics/PICT` (eller evt. `pict` med små bogstaver – tjek hvad *dine* billeder hedder)
8. I kolonne D skriver du `.JPG` eller `.jpg` (tjek om dit kamera skriver med store eller små bogstaver – og udfyld på samme måde som *dine* billeder, og ens hver gang; bemærk at i kolonne D skal der et punktum foran JPG eller jpg)
9. Dit kamera bruger sikkert et billednummer på fire cifre. Da vi bruger billednummeret = billedets filnavn som link, er det vigtigt, at billedet med navnet `PICT0001` også bliver til `PICT0001.JPG` og ikke `PICT1.JPG` i det regneark, du er ved at lave. Der skal altså i regnearket være foranstillede nuller, hvis billederne ikke allerede har 4-cifrede numre. Har de allerede det: Gå til punkt 11
  - a. Hvis du har Excel 2003 eller nyere: Marker hele kolonnen med billednummeret (kolonne C) > CTRL 1 > Vælg Speciel > Marker at du vil formatere som Postnummer > Landestandard sættes til Portugisisk (Portugal) > OK.
  - b. Hvis du har en anden udgave af Excel, kan du markere hele kolonnen -> CTRL 1 > vælge Brugerdefineret > vælge en af dem (måske har du en med #####), og oppe i skrivefeltet under ordet type skrive 0000 (nuller). Så ved Excel, at vi ønsker fire tal pr. celle, og at ledige pladser skal udfyldes med nuller.
  - c. Når du er færdig med at formatere kolonne C, skal hvert tal i kolonnen svare nøjagtig til nummeret på billedet, og der skal hverken være flere eller færre cifre.
10. Nu ser dit regneark ud som til højre. Gem med navnet brandepics.csv.
11. Tag en kop kaffe mere!

A	B	C	D
1	/brande/pics/PICT	0001	.JPG
2	/brande/pics/PICT	0002	.JPG
3	/brande/pics/PICT	0003	.JPG
4	/brande/pics/PICT	0004	.JPG

Omdanne brandpics.csv til en sql-fil

Åbn brandpics.csv med Crimson. Det vil se ca. sådan ud:

```
1;/brande/pics/PICT;0001;.JPG;  
2;/brande/pics/PICT;0002;.JPG;  
3;/brande/pics/PICT;0003;.JPG;  
4;/brande/pics/PICT;0004;.JPG;
```

Der skal bare laves lidt søg og erstat nu.

1. Tryk CTRL H og vælg den lille pil, der peger mod højre i 'Find what'. Vælg 'Beginning of line'. I feltet 'Replace with' skriver du INSERT INTO brandpics VALUES ('
2. Sæt flueben i 'Regular expression'
3. Klik på 'Replace all'
4. Tryk CTRL H. I 'Find what' skriver du ;/brande i næste box skriver du ', '/brande (altså: pling komma mellemrum pling skråstreg og dit sogn – ingen mellemrum og ingen æ, ø, å)
5. Fjern evt. fluebenet i 'Regular expression'. Replace all.
6. Næste søg og erstat er at fjerne de overflødige semikoloner. CTRL H. I øverste box; i nederste ingenting – lad den være blank. Replace all.
7. Sidste step her er at få lavet en pæn slutning på vores rækker også til denne tabel. I 2. fase lærte du, at en række skal afsluttes således '); (altså pling slutparentes semikolon).
8. Tryk CTRL H og vælg den lille pil, der peger mod højre i 'Find what'. Vælg 'End of line'. I feltet 'Replace with' skriver du ');
9. Sæt flueben i Regular expression.
10. Klik på 'Replace all'. Nu ser dine rækker sådan ud:
INSERT INTO brandpics VALUES ('1', '/brande/pics/PICT0001.JPG');
11. Gem som brandpics.sql

Oprette tabellen brandpics

Nu har du skabt data til tabellen brandpics - den mindste del er at oprette den på din MySQL-server, så du efterfølgende har et sted at fylde dine data ind. Med følgende kommando opretter du et område på dit webhotel, hvor der er plads til dine data.

For at få et felt til nummeret og et felt til linket skriver du sådan, i dit SQL-vindue:

```
CREATE TABLE brandpics (  
  nr int(11) NOT NULL default '0',  
  sti tinytext ,  
  PRIMARY KEY (nr)  
);
```

Fylde indhold i tabellen brandpics

1. Marker hele indholdet af brandpics.sql med CTRL A. Kopier med CTRL C.
2. Går til dit sql-vindue og tryk CTRL V for at sætte ind > Udfør
3. Du får besked om, hvor mange instruktioner, der er udført.

Med afslutningen af 4. fase har du oprettet alle de nødvendige tabeller, og du har fyldt indholdet af dit regneark ind i de rette felter i de tre tabeller. Nu er hele din database klar.

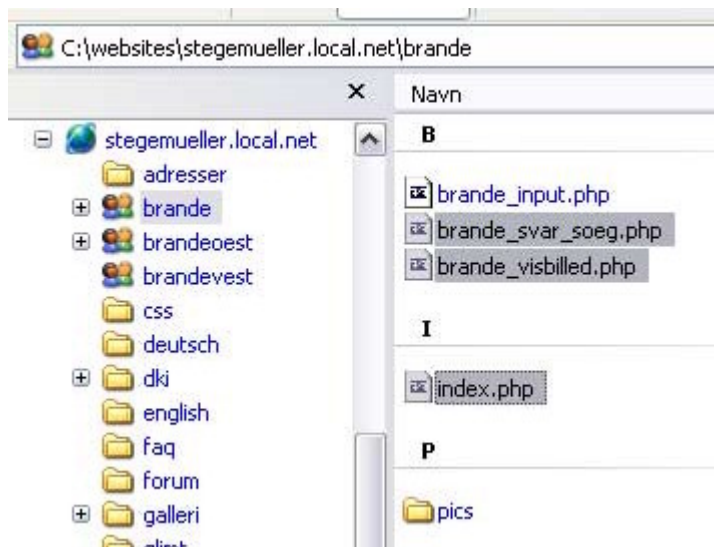
5. fase: Selve hjemmesiden

I denne fase har vi sværere ved at hjælpe dig, for vi ved ikke, hvordan du ønsker, din hjemmeside skal se ud, eller hvordan du ønsker at præsentere din kirkegård på nettet. Fsva den del henviser vi til al den tilgængelige litteratur om at lave en hjemmeside. Men vi hjælper selvfølgelig med de tre scripts (sider med koder), der passer med ovenstående model. Og vi sender dem til dig på mailen, hvis du beder om det.

Men igen: det er vigtigt at slå fast, at vi *hjælper med funktionaliteten*, der gør, at din kirkegård "virker", men vi kan ikke vide, hvordan din hjemmeside med kirkegården skal se ud.

Du modtager de tre markerede filer, og dem beskriver vi her:

1. Index.php er forsiden, brugeren kommer til, når man klikker på dit link i [Dansk KirkegårdsIndex](#). Den kan fx se sådan ud: <http://stegemueller.dk/brande/> og den rummer søgemekanismen.
2. brande_svar_soeg.php er den fil, der viser søgeresultaterne incl. links (filens navn fortæller, at dette er svar på søgning).
3. brande_visbilled er den fil, der viser den konkrete gravsten - og man kan sige, at den er målet med det hele

I det følgende beskriver vi, hvilke ændringer du som minimum skal foretage for at få *funktionaliteten* til at fungere på din hjemmeside. Herudover skal du naturligvis give siden dit eget præg med dit eget telefonnummer, dit eget navn, dine egne billeder osv. [I de tre filer har jeg indsat visse tekster i [] for at det skal fremgå, at her skal du skrive eget navn, egen kirkegård mv. Når du har fyldt dine informationer ind, skal der ikke længere stå [og]

I **index.php** skal du som minimum ændre i linierne i linie 22, hvor jeg har:

```
<form action="brande_svar_soeg.php" method="POST"> . I action skal du skrive navnet på din svar_soeg.php
```

I **brande_svar_soeg.php** skal du først og fremmest have fat i linie 20 ff. Du finder de nødvendige informationer i brevet/mailen fra din udbyder.

```
//forbind til server og vælg database OBS HER  
$conn = mysql_connect ("din host - måske localhost", "dit databasenavn", "din  
databasekode") or die(mysql_error());  
mysql_select_db("Vælg din database", $conn) or die(mysql_error());  
?>
```

Du skal også have fat i linie 32 ff.

```
//laver en forepørgsel i tabellen person Her!
```

```
$stmt = "select * from brglperson where navn like '%" . $safeseek . "%' and  
death <= date_sub(now(), interval 10 year) order by death desc";  
$svar = mysql_query ($stmt) or die(mysql_error());  
echo("<!-stmt = $stmt -->\n");
```

Du vil gerne have *din* tabel med person, og den vil svare til det, jeg her i vejledningen har kaldt branperson; det vil sige, at det er *din* tabel i MySQL med alle personerne og deres informationer.

Du skal også ændre i linie 67, hvor jeg har:

```
$stm = "select * from brglperson_og_pics a, brglpics b where a.pict = b.nr and  
a.person = " . $row["ID"];  
her vil du have din person_og_pics og din pics.
```

Endelig skal du ændre i linie 71, hvor jeg har:

```
print "<a href='brande_visbilled.php?img=" . $linkrow["sti"]. "'>Vis  
stenen</a><br />";
```

Her vil du have din visbilled.php

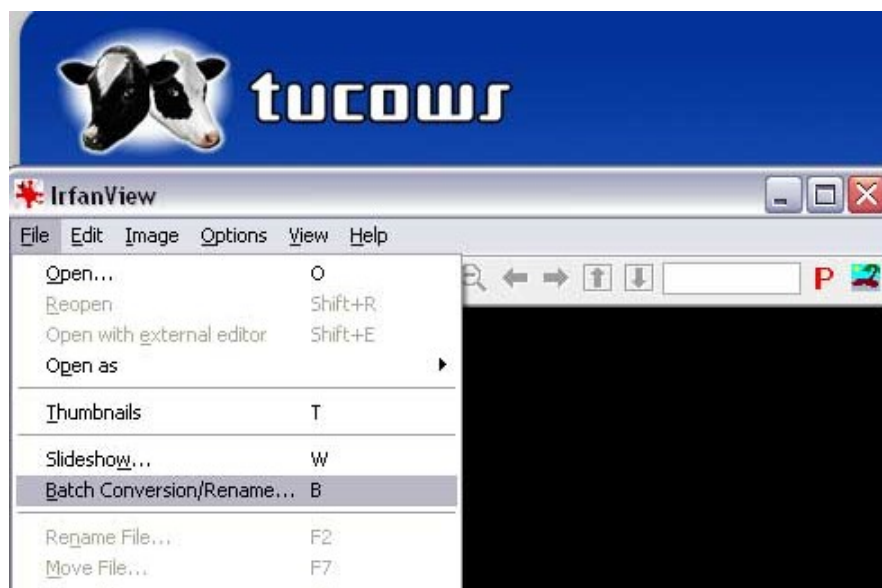
I **brande_visbilled** skal du som minimum ændre alle de steder, hvor jeg har noget med [din].

6. fase: Lidt om billeder

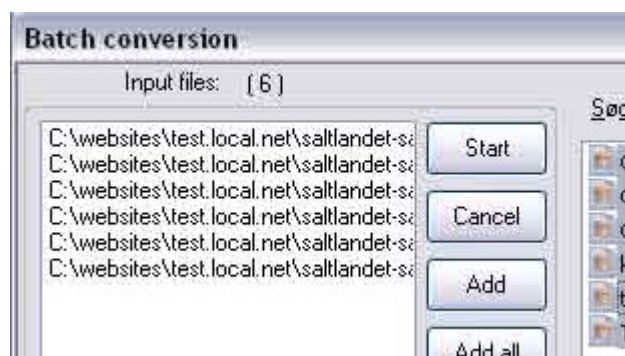
Det er vores erfaring, at billeder optaget med omkring 1 Mb og derefter reduceret til ca. 100 k er fine til formålet. Hvis du ikke reducerer dem til en fornuftig størrelse (som vi altså synes er omkring de 100 k) får du hurtigt pladsproblemer på dit webhotel - eller også får du nogle store regninger!

Størrelsesreduktionen skal du først foretage, når du er færdig med at skrive billederne ind i regnearket. Du har jo selv som ejer af kirkegården brug for den fine kvalitet, så du kan få alle detaljerne med, når du skriver ind.

For let at gøre alle billederne mindre på én gang kan du bruge programmet [IrfanView](http://www.irfanview.com/) (<http://www.irfanview.com/>), der er gratis, som du kan hente ved at trykke på knappen [Download now](#). Når du har hentet programmet og installeret det på din computer, er du klar til at gå i gang med at gøre alle dine billeder mindre.

1. Klik på File og vælg Batch Conversion/Rename...
2. Klik dig frem til den mappe, hvor du har dine billeder
3. Marker alle billederne i mappen og træk dem over i skærbilledets venstre side, så de kommer til at stå under Input files ( )
4. Klik på den aflange knap, der hedder 'Use this directory as output', der betyder, at du vælger en mappe, hvor du vil have de behandlede billeder placeret. Selve den konkrete mappe skriver du nede i det hvide skrivefelt, der har overskriften Output directory. Det er en rigtig god idé at udpege en anden mappe end den, hvor originalerne ligger, for skulle det gå galt, har du ikke ødelagt dine billeder, og du kan bare prøve en gang til.
5. I Work as sætter du mærke i Batch conversion
6. I Batch Conversion settings sætter du flueben i boksen Use advanced options.
7. Klik på Set advanced options, I det skærbillede du nu får op, kan du indstille, hvor store billederne skal være. 567 * 567 giver et billede på ca. 100 k, hvis du startede med optagelser på 1 Mb.
8. Sæt op som vist til højre og tryk OK. Det der er særlig vigtigt er, at du sætter flueben i "Preserve aspect ratio (proportional)". Ellers kan dine billeder blive forvrænget i størrelsesforholdet.
9. Nu kommer du ud til den første side igen, hvor du trykker start.
10. Alle dine billeder bliver nu behandlet. Du kan trykke exit og forlade IrfanView.

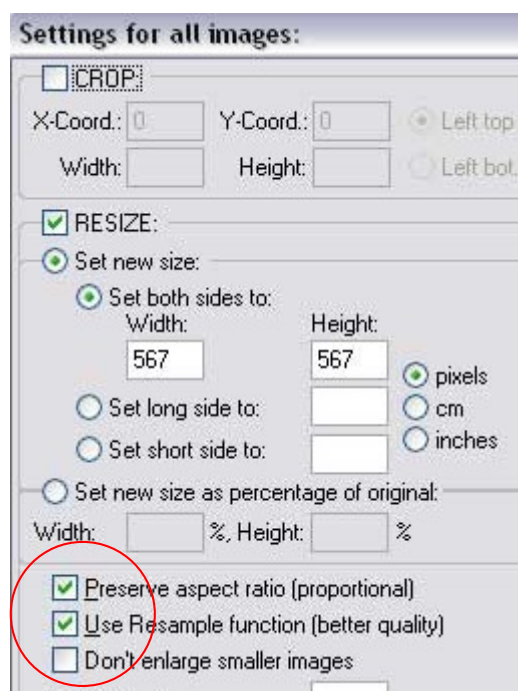
7. fase: Send filerne til hjemmesiden

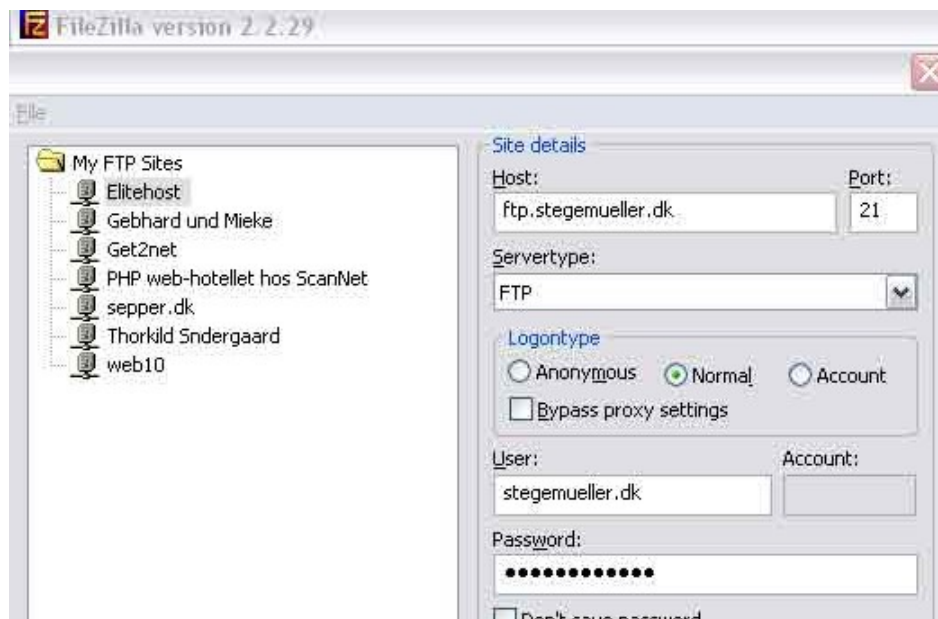
Nu er du så langt, at det eneste du mangler er, at sende dine billedfiler og de tre filer med koder ud på dit webhotel, så du kan se, at/om det hele "virker", som det skal.

Når man sender filer til sit webhotel, skal man bruge et FTP-program; det kan oversættes lidt frit til Fil Transport Program. Der findes mange forskellige, men vi har gode erfaringer med det gratis [FileZilla](http://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=21558).

http://sourceforge.net/project/showfiles.php?group_id=21558 Når du klikker på linket kommer du til programmets download side. Vælg den øverste mulighed (pt. FileZilla 2.2.29). Vælg *ikke* den, der hedder noget med server, og vælg *ikke* den, der hedder noget med Beta. Når du har klikket på den rigtige grønne download knap, vælger du i næste skærbillede den mulighed, der hedder noget med setup.exe. Herefter installerer du programmet på din pc.

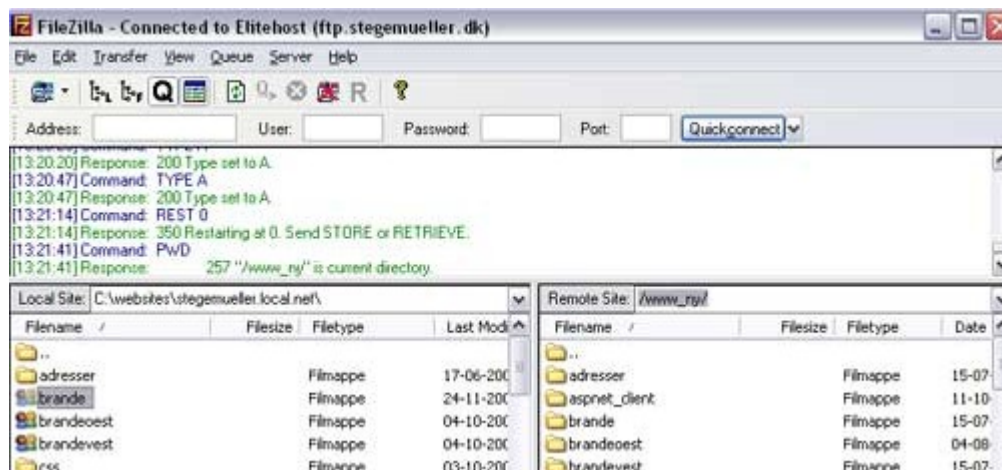
Når du åbner FileZilla, får du et skærbillede som dette:

Start med at klikke på New Site. Så får du mulighed for at udfylde felterne i højre side. Oplysningerne, du skal bruge, finder du i materialet fra din udbyder. De blev sendt til dig, da du oprettede dit webhotel.

Når du har indtastet dine oplysninger, trykker du på Connect. Nu får du et billede, hvor du har din egen computer i venstre side og dit webhotel i højre side.

Du sender hele mappen til webhotellet ved at markere mappen og trykke enter. Du kan også trække mappen over i højre vindue. Så går upload processen i gang og du får den rigtige struktur ovre på webhotellet.

8. fase: Tillykke

Du har nu forhåbentlig en kirkegård på Internettet. Hvis ikke, så kontakter du én af os, og så skal vi se, hvad vi kan gøre.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.win2pdf.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.
This page will not be added after purchasing Win2PDF.